

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Novo ministerstvo.

Od sobote, dne 11. novembra, imamo novo ministerstvo. Doba Taaffe je torej h koncu in začne se doba Windisch-Grätz, ali bolje rečemo: doba koalicije, kajti novi ministri stojé na podlagi treh koaliranih strank to je nemške levice, kluba konservativcev in poljskih poslancev. Nj. veličanstvo svitli cesar je vsprejel predloge kneza Windisch-Grätz, knez pa se je prej dogovoril z vodjami onih klubov gledé na nove ministre. Ministerstvo je torej po želji onih strank in se sestavlja tako-le: Alfred knez Windisch-Grätz je predsednik, Olivier markis Bacquehem minister za notranje zadeve, Stanislav vitez Madejski za uk in bogočastje, Frid. grof Schönborn za pravosodje, Ernest plem. Plener za državne finance, Gundakar grof Wurmbrand za trgovino, Julij grof Falkenhayn za poljedelstvo, Zdenko grof Welsersheimb za domobranstvo in Apolinar vitez Javorski za poljske zadeve.

Izmed teh so bili štirje že v prejšnjem ministerstvu, namreč: Falkenhayn, Schönborn, Welsersheimb in Bacquehem, drugi so novi in sicer pl. Plener doslej vodja nemške levice, vit. Javorski pa vodja poljskih poslancev, grof Wurmbrand štajarski deželni glavar in vit. Madejski drugi podpredsednik v drž. zboru, knez Windisch-Grätz pa podpredsednik v gosposki hiši drž. zbora. Iz nemške levice sta plem. Plener in grof Wurmbrand; h konservativcem se šteje grof Falkenhayn in grof Schönborn, iz poljskega kluba sta Javorski in Madejski. Knez Windisch-Grätz je Nemeč, na konservativno stran, Bacquehem Nemeč, na liberalno stran, grof Welsersheimb je vojak in se drži strogo pravice.

Kakor se vidi, nismo po novi vladi nič na boljem, ampak še brž na slabšem, kakor prej, pri vladi grofa Taaffe. To je jasno posebno pri ministru notranjih zadev in pa pri ministru za drž. finance. Zadnji, plem. Plener je liberalcec in vodja nemške levice. Mož je prišel

do časti, da je vodja liberalcev, ne toliko po volji liberalcev, kolikor po svojih spletkah in sedaj, ko je minister, ima še tisto orožje, spletke v rokah, ali sedaj jih pač obrne, ne zoper svoje ljudi, nemške liberalce, ampak zoper svoje tovariše iz poljske in stranke konservativcev brž, ko mu tako kaže. Minister notranjih zadev, markis Bacquehem ima najvažnije ministerstvo v rokah, kajti v njegovi oblasti je vse politično uradništvo in kaj to pomeni, znamo vsi že iz žalostnih skušenj, kedar so bile kake volitve, vlada pa v rokah liberalcev. Liberalci so vsled tega hoteli tudi to mesto za-se, ali nazadnje so se udali ter so vsprejeli za dobro Bacquehema, ne brez uzroka, saj vedó, da bije njegovo srce za liberalizem in smejo se torej zanesti na-nj, kedar jim ga bode treba.

Ali v narodnem oziru imamo še manj zaupanja v novo ministerstvo. Nemcu je nasproti Slovanu pravica težka, že zato, ker vsak Nemeč rad sebe povzdigne, kjer more in torej hoté ali nehoté stori krivico drugim ter jih potisne v kot ali celo na steno, če so mu na potu. V ministerstvu pa je sedaj sedem Nemcev poleg dveh slovanskih Poljakov in torej lahko znamo, da bode vseskozi nemška sapa v njem. Tudi na slovanstvo poljskih ministrov ne damo veliko, kajti doslej niso se poljski poslanci v drž. zboru še nikjer pokazali, da so Slovani.

Nekaj več pa imamo zaupanja v novo vlado gledé na gospodarske zadeve, kajti ravno v njih ima koalicija svojo podlago in v tem utegne nje delovanje imeti kaj uspeha. Uzroka se torej nimamo za to, da stopimo koj iz kraja v opozicijo, nasproti novi vladi, vendar pa morebiti ne bode dolgo, da pride do tega. Opaznim pa nam bode biti in ob času skrbeti, da ne ostanemo brez zaveznikov. Ker imamo lahko zaupanje v naše poslance, smemo se zanesti, da se slov. ljudstvo tudi pod to vlado vzdrži brez škode, na poti, ki ga prej ali slej pripelje do njegovih pravic.

Resolucije katol. shoda.

(Praktična meditacija za obletnico I. slov. katol. shodu.)

Tako se nazivlje knjižica 36 strani velike osmerke, ki je izšla iz »katol. tiskarni« v Ljubljani že meseca avgusta 1893, a je preunogim ostala še nepoznana. Častiti gospod pisatelj je v njej z mladeniškim cgijem nam v spomin poklical vzvišeni cilj I. slov. katol. shoda, kakor tudi njegove z navdušenjem vsprejete, a doslej le deloma izvršene sklepe. On pripozna, da »naenkrat res ne moremo vsega imeti«, kar smo bili sklenoli na tem prepomenljivem shodu, a zdi se mu vendar, »da bi se bilo dalo z dobro voljo že marsikaj storiti, kar se še ni«. Povdarja pa še, da »poleg dobre volje nam je treba tudi denarja«.

Da bi »katoliškemu skladu«, ki ima služiti praktičnemu izvrševanju resolucij I. slov. katol. shoda, velikodušni doneski obilneje pritekali, izdal je g. pisatelj to knjižico ob svojih stroških. O njej piše v predgovoru: »Razpečati se knjižica mora! Kdor je ne more kupiti, (velja samo 20 kr.) dobi jo od »katol. bukvarne« v Ljubljani zastonj, eno ali kolikor jih hoče, dokler jih ne zmanjka, da se vsi za dobro uneti, če mogoče, še bolj unamejo za naše sveto delo, katero ne sme prenehati prej, dokler ni izvršeno vse, kar smo si zapisali v program« (I. slov. kat. shodu.) Pripoznam, da jezik ni popolnoma po mojem ukusu, (preobilni odmori — čitatelja motijo) tudi ne morem vsakega stavka podpisati ali kot neodložljivega pripoznati, vkljub temu pa je knjižica že tako zanimivo spisana in dobro osoljena, da je ne boš djal iz roke, dokler je ne prebereš do konca. Komur bo došla, naj jo obdrži ter pošlje za njo 20 kr. in za »katoliški sklad« pa par kron v belo Ljubljano. Bog bo plačnik! Jernej Voh.

Cerkvene zadeve.

V blagi spomin!

Že spet je neizprosljiva smrtna kosa na vrtu krasne lavantinske škofije podrla rožico, ki je dokaj let prelepo cvetela, s svojo lepoto premnogih očij na se obračala, ter s svojim prijetnim duhom brez števila src oživljala in krepčala. Zvenela je in izginila izpred naših telešnih očij, naj se toraj presadi v tvoj duhovni vrtec, dragi »Slov. Gospodar«, da se tukaj še lepše razcveta, ter nam marsikatero krasoto odkrije, katero je poprej le božje oko videlo, svetu pa je neznana bila. Rožica, katero v mislih imam, so rajni g. Mihael Milošič, mnogoletni vrl dušni pastir župnije Benediške v Slov. goricah, ki so letos 18. oktobra po kratki, ne ravno mučni boleznimi mirno in sladko v Gospodu zaspali.

Pokojnik rodili so se dne 5. avgusta 1821 v župniji Sv. Andraža v Leskovci, kot sin precej premožnih in poštenih starišev. Hišica, v kateri jim je zibelka tekla, stoji na prijaznem kraju sredi Haloških bregov, ki so bogato z žlahtno vinsko trto zasajeni in od koder se očesu daleč na okolo rajski razgled odpira. V začetne šole hodili so v domači fari in v starodavnem Ptuj, potem so se šolali v Varaždinu in če se ne motim, tudi v Zagrebu. Po srečno končanih latinskih šolah so se po takratni navadi v Gradec, v modroslovske šole podali, katere so enako z dobrim vspehom končali, ter stopili v ondotno bogoslovnico.

Že v dijaških letih se je začel razvijati njihov poseben značaj, nagnjen do iskrenega, neprelomljivega prijateljstva. Za prijatelje odbirali so si vsikdar le součence z največjega in nepokvarjenega srca, za vse druge jim ni bil mar. Prav ta značajnost, le redka v mladih letih,

jih je ovarovala vseh zapeljivih in nevarnih tovaršij, katere so že dokajkrat bile mnogim, sicer poštenim dijakom časni in večni pogin. Vesel obraz, pa čvrsto truplo našega mladega Mihala sta pričala, da še noben črv nedolžnega srca ne grize in da v prijaznem telesu tudi lepa duša biva. In takšnih mladenčev si kat. cerkev kot dušne pastirje želi; z mladeniči, ki so drevju podobni, katero so gosenice objedle, si malo pomore, zakaj kakoršno drevo, takšni tudi sad. Pobožni Mihael bili so dne 21. junija 1848 po slavnem Slomšeku, ker takrat v Gradcu ni škofa bilo, v Št. Andražu v mešnika posvečeni, ter so v svoji domači cerkvi novo sv. mešo peli. Pa lepši, kakor je bil vspleten venec na glavi novega mešnika, kedar so jih k oltarju peljali, bil je venec sv. čednostij mladega duhovnika, ki so za božjo čast in vzveličanje duš kar goreli do svojega zadnjega zdihljeja. Za prvo službo bila jim je odkazana kaplanija v Kamnici, kjer so pastirovali šest let, potem so službovali kot kapelan pri Malinedelji šest let, par mesecev pri Sv. Lovrencu v puščavi, v Marenbergu 8 mesecev, v Svičini okolo šest let, v Negovi jedno leto, pri Sv. Benediktu od leta 1865—1870, ko so jih pokojni dekan in častni kanonik Jurij Tutek umestili župnikom omenjene župnije.

Kot stalen dušni pastir storili so rajni blagi gospod pri Sv. Benediktu toliko, da je to težko opisati. Precej se je zgodilo pri Sv. Treh Kraljih; njih delo je novi kameniti tlak mesto prejšnje opeke; nekaj paramentov, pri župnijski cerkvi pa menda vsi; slednjo cerkev so skoraj popolnoma iz nova zidali ter močno povečali, kar je večinoma stalo gospoda; njih delo so novi oltarji, razne nove podobe, slikarija cerkve in dr. Za župnišče potrosili so toliko, da bi menda zadostovalo za novega, ker je zidanje slabo; veliko skrbi imeli so leta 1874, ko je strela zadela gospodarsko poslopje, da je zgorelo. Pomagali so pri zidanji sedanje šole; bili več let šolski ogleda, dolgo ud okr. zastopa.

Da se ogreje njih čreda za vse dobro, obhajali so dvakrat sv. misijon 1882 in 1892; ustanovili so lansko leto nadbratovščino sv. rožnega venca, ki šteje sedaj blizu 1600 udov; povzdignili krščansko pobožnost k usmiljenemu Jezusu in Mariji prečisti Devici, dobro vedo, da človeško srce brez ljubezni biti ne more, in ako ne ljubi Jezusa pa njegove matere, zaljubi se v pregrešen svet, ter gre nesrečnemu koncu nasproti. Duhojno orožje, katero so pokojnik krepko vihteli, je bila božja beseda in pa molitev, vzlasti molitev sv. rožnega venca, kateri so dokajkrat v svoji sobi ali pa kje po gozdu šetajoč na glas molili. Vojnica rajnega bila je pridižnica in pa spovednica, šola njih vojaštvo.

(Konec prih.)

Bogoslovsko slovstvo.

»Die theologischen Studien und Anstalten der katholischen Kirche in Österreich. Aus Archivalien. Von Dr. Hermann Zschokke. Wien & Leipzig. Wilhelm Braumüller 1894, + 1227, 8° Lexiconform. 18 fl.« — To ti je draga, a tudi dragocena knjiga. Z njenim sestavljenjem trudilo se je mnogo odličnih mož. Nas zanima II. dela § 45, kjer na str. 775 do 786 preč. gospod kanonik Karol Hribovšek, ravnatelj kn. šk. duhovščini Mariborski, popisujejo zgodbo našega duhovniškega semenišča in naših bogoslovskih šol v Celovcu, v Št. Andražu in sedaj v Mariboru. Spis je tako zanimiv, da na tem mestu prosimo preč. gospoda pisatelja, naj bi glavne točke priobčil še v slov. jeziku. V Celovcu izšlo se je od l. 1811—1850 do 486 duhovnikov lavantincev, v Št. Andražu od 1850—1859 skupaj 98, v Mariboru pa od l. 1860 do 1891 zopet 355 novomašnikov. Tem še prištevamo 33 novoposvečencev leta 1892 in 1893. Od

leta 1811 do letos toraj lepa svota 972 č. mašnikov. Ob koncu dodan je imenik č. duhovnikov — pisateljev naše vladikovine. Žal, da je Dunajski g. urednik ta znamenek tako enostransko skrčil. Izostalo ni samo častljivo ime velezaslužnega gospoda avtorja (spisatelja) te razprave, ampak tam pogrešamo imena dra. Murko, P. Dajnko, A. Krempl, Šerf, in obilo drugih lavantincev, ki imajo pravico do naslova pisateljev. V slovenskem prevodu bi se dalo to lepo spopolniti. J. Vch.

Gospodarske stvari.

Plašljivost konj.

Pravo sitnost imajo vozniki, kočijaži pa tudi jahalci, ako pridejo s svojimi konji železnici preblizu in se živali vstrašijo železnega konja. Nesreča nikoli ne miruje in pregostokrat se dogodi, da ravno v tem hipu prisopiha hlaon, vstraši konje in sreča je, če ne pride v takih slučajih kedo ob življenje. Temu pa se v okom pride, ako se živali privadijo železnici in vlaku. Tu ne pomaga nič, ne pretepanje, ne vpitje. Le malo potrpežljivosti in previdnosti je treba in ne bo se več konj strašil ali bal nobenega hrušča ali šuma, naj prihaja od katerekoli strani, če vidi vlak ali tudi ne. Kedar je vlak blizu, postavi naj se žival tako, da vidi prihajajoči hlaon, pa ne, kakor je navada, tako, da ga le sliši, vidi pa ne. Naj se drži, če je plašljiv in sicer tako dolgo, da je vlak mimo njega oddrdal. Če je treba, se to večkrat ponovi in tako se navadi tudi tej nezgodi. Ker razvidi, da mu hlaon in šum nič hudega ne stori, ne boji se ga več. Prej pa, ko teh stvari ni videl, pač pa občutil bič, menil je, kakor naravno, da prihajajo bolečine in tepež od železnice. Veliko nesreč bi se po tem takem ugnalo, ako se navadijo konji na vlak, ker se tudi drugega hruma ne vstrašijo za kar si bodi.

Gozdi in podnebje.

Vsakdor si želi lep, zelen gozd, vsaj blizu, če že ne v lastno posestvo. Kaj pomeni dobro obraščeni gozd za gospodarja, je dovolj znano, ne potrebuje nobene daljše razlage. Žalostne so pokrajine, ki so brez te naravne lepote, brez temnih gozdov, ki so tolikega pomena in vpliva. Med drugimi vrlinami pač ni najmanjša ta, da gozd jako vpliva na podnebje. To pripoznava vsakdo, a razlogov in dokazov le malokdo vé nasteti in celo ljudje, ki se z naravo mnogo bavijo, niso enakih mislij, zakaj ima gozd tolik upliv na podnebje, pač pa v tem, da ni boljšega sredstva od gozda za čiščenje zraka.

Dolgo se je sodilo, da so gozdi le zavolj svojega kisleca tako dobrodejni, a mnogi so jeli nad tem razlogom dvomiti, češ, saj je zunaj gozda ravno toliko, večasih še več kisleca, kakor v njem.

Drugi vvaževajo splošno snažnost in čistoto zraka v gozdu, ki je brez vseh tistih škodljivih zračnih mijazmov, ki zrak na drugih krajih tako okužujejo, ki so to, kar so mrčesa, nesnažna. Listje in veje so pravi cedilniki za tako nesnago in zrak ostane čist, zdrav.

Tudi to je prevelikega pomena, da se v gozdu temperatura ne spreminja tako hitro, pa tudi ne tako močno, kakor v krajih, kjer je malo dreves. Veter se pod gostim drevjem komaj pozna in le maja vršičke ter ne more tako uplivati na nižje rastline, kakor na planoti. Tla, ki so suha, se ne napijejo pri deževju tako hitro mokrote, kakor zunaj gozda, ker vdržujejo veje in gosto listje vodo in ji branijo, da ne poplavi na enkrat cele krajine.

V gozdu se slednjič nikdar toplota tako ne povikša, kakor je to drugače navada, n. pr. ob času pesjih dnij. To je pa zopet za zrak jako koristno, ker ostane čist vsakojakih snovij, ki so tolikokrat vzrok hudih, nalezljivih boleznij. Ko bi že gozd ničesar druga ne prinašal gospodarju, moral bi ga že zato marljivo gojiti, ker tako vspešno skrbi za čistost zraka in s tem za zdravje ne le posameznika, temveč celih krajev.

Blage učinke gozdov spoznali so in spoznavajo ljudje še le tedaj, ko se posekajo, ko jih ni več in se pokažejo razne neugodnosti, celo nesreče, ki izvirajo iz tega, ker na daleč okoli ni gozda. Prav hudo pa je v takih slučajih to, da se taka škoda ne popravi v nekaj letih, ampak da vzdihujejo prebivalci mnogo desetletij po blagodejnem gozdu. Le počasi in z nepopisljivim trudom se zopet zasadi nov gozd posebno, če se je prej do cela posekal in potrebil, tako, da je sneg, dež, veter in burja zemljo odnesla in kraj opustošila. Se dalje pa se mora čakati, da vzrastejo mlada drevesca v košata in velika. Treba je previdnim biti in skrbeti, da se ne posekajo gozdovi na daleč okrog.

Trtno listje — klaja.

Celo listje vinske trte rabi se že v nekaterih krajih kot klaja za živino in sicer dovolj vspešno. Mnogi celo trdijo, da ni nič slabše od nemške detelje, kar se jakovosti tiče. Ne le, dokler je zeleno, ampak tudi suho dobro ugaja živini. Jako ji vstrežeš, ako perje malo popariš in osoliš. Tudi listje od raznih dreves jeli so že porabljevati kot klajo, n. pr. jelševo, vrbovo, jesenovo ali brstovo, seveda le v takih letih, kedar je malo navadne klaje. Na to naj se tudi tu in tam naši slov. kmetje opozarjajo, ker je le prevelikokrat letina slaba.

Brezobrestna posojila za obnovo po trsni ušici ugonobljenih vinogradov, morejo se dobiti iz državnih in deželnih zakladov. Kedaj se pa naj vložijo prošnje za taka posojila, izvemo iz naslednjega, od c. kr. okr. glavarstva v Ptuj izdanega »razglaš«, ki se glasi: S pozivom na določbe zakona z dne 28. marcija 1892, drž. zak. štev. 61, gledé podelitvo brezobrestnih posojil za obnovo po trsni ušici okuženih vinogradov, se s tem obče naznani, da se morajo prošnje za taka posojila za leto 1894 najkasneje do 30. novembra t. l. semkaj predložiti, kjer se izvejo tudi vse dotične podrobnosti, in dobé potrebni pomočki.

Ta razglas se ima zanesljivo v treh zaporednih nedeljah ali praznikih pri farni cerkvi obglasiti.

Sejmovi. Dne 20. novembra v Ivniku, pri Sv. Juriji ob Pesnici, v Podsredi, na Ljubnem, v Rušah; na Gornji Polskavi, Šoštanji in v Slov. Gradcu. Dne 21. novembra v Slov. Bistrici, v Arvežu, pri Sv. Barbari v Halozah, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, pri Sv. Juriju na Tabru in v Podčetrtku. Dne 22. novembra v Arnožu. Dne 24. novembra pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

Dopisi.

IZ LJUTOMERSKE OKOLICE. (Razmere na šoli Sv. Petra tik Radgone.) Dolgo smo čakali, da »Tagespost« še kakšni članek o znanej univerziteti za »kuheldajč in slobeniš« prijavi, a je vse čakanje zastonj. Ker se ona več ne oglasi, smo pač mi govoriti prisiljeni. Meseca septembra je »Tagespost« veliko lepega o tej šolibralcem pripovedovala, ali Bogu bodi potoženo, bilo je skoro vse, od prve do zadnje vrstice, neresnično, posebno pa to, da so ljudje s poukom šole Sv. Petra

tako neizrečeno zadovoljni. Resnica je in ostane, da v tej šoli, v katerej se skoro 600 slovenskih otrok podučuje, gotovo stoti del teh ubogih, siromašnih dec pravilne materinščine ne zastopi, še manj pa govori. Kako pa je z nemškimi? Ne veliko bolje, kakor s slovenskimi; je-li drugače mogoče? Malo brati, pisati in kaki slovenski »Aufsac« raz table prepisati, to gotovo še ni vse, kar peto-razrednica dovršiti more. Do zdaj je še vse pri starem, šolsko nadzorstvo se tudi malo briga. Čudno je to, da ministerstvo bolje na to ne gleda, da se za take častnice zdravi in trezni možje volijo. Je že tako, bolje bo tudi enkrat! Prvo je, da pride na to univerzitetno slovenščine zmožno učiteljstvo. Mi zahtevamo, da se na podlagi materinščine nemški jezik podučuje, da se vsi predmeti razun nemščine v maternem jeziku predlagajo in da se otroci ne trpinčijo z okornim jezikom in da se otrokom, ako jih postava v šolo tira, tudi kaj za življenje podaje. Mi dalje zahtevamo in prav določno tirjamo, da se slovenskemu jeziku ne kradejo učne ure v korist »kuhel-dajč«. Naši deželni in državni poslanci so prisiljeni interpelacijo v državnem in deželnem zboru staviti in se ne vtolažiti z odgovorom, kateri ne predrugači nekrivičnih razmer na tej šoli. Spremi me o poletnem popoldne na holmec Sv. Petra, videl bodeš deco »turnati« in slišal bodeš »nemško komando«; se ve, da deca namesto »links um«, »rechts um« in namesto »rechts um, links um« napravijo. Ako samo »komando«, brez tega, kako deca to izpolnjuje, sliši, misli bodeš: Sv. Petra šola je nemška in stoji na nemških tleh. Tega pač gospod »respekter« gotovo še videl ni! Ne mislite, vi »orehovci«, da odkar godete v »pecirku« in »pecirkšulratu« prve gosli, da smo zdaj puško v turščico pometali. Ravno zdaj je nevarnost velika in ravno zdaj smo dolžni ljudstvo podučevati, ker ne trpimo, da slovensko drevje donaša nemčurski sad. Nemčurske in nemške vzreje proč in to naj prvo pri »šoli!«

Iz Gornje Radgone. (Marsikaj) Pri nas je bilo letos malo branja, ali nismo si sami krivi, da nismo obile trgatve imeli, ker bi ne bili škropili. Ni tako! Jaz, pa tudi sosedje moji so škropili od 90. leta vsako leto, vendar ni bilo trgatve, vinogradi pa so lepo zeleni, z dolgimi rozgami. Bode me kdo vprašal, kaj pa je temu krivo? To, da je po zimi trs ozebel, potem pa je iz starine pognalo, tako trsje pa grozdja nima, pa ga bode tudi prihodnje leto na takih trtah malo ali nič in takih vinogradov je v Gornji Radgoni tri četrtine. Tedaj bi tudi prav primerno bilo, da bi se okrajni zastop in občinski predstojniki za to kaj pobrigali, da bi se dača znižala v letih, ko ni branja. Naš Orehovski »komidant« se sicer napinja in pri vsaki priliki govori, da moramo kmeti vkup držati, on pa, da nam pomaga, pa k čemu? Denar iz mošnje spravljati in nam okrajne doklade nalagati, potem pa »s pavovim perjem« svoje črno perje zakriti — ali o tem še kedaj kaj več! Sedaj še le to, kar Mariboržanka o našem gospodu »hotmanu« ve. Ker smo imeli kontumacijo zoper pse, dal je ta imenitni mož, ki nima nikake krivice na sebi, table, »kontumacija zoper pse«, nabiti ob cestah v tem pa tudi na nek križ pri cesti. Križ je neke ženke, ki je našega preroka podučila, da takih tabel ne nabijajo na Bogu posvečene kraje. Kaj ne, da vam je to omikan mož? Njegovi prijatelji so njemu enaki. Žal, da jih imamo sedaj v okrajnem šolskem svetu; njih se smemo pač veseliti malo drugače, kakor naši pradedi turskih janičarjev.

Iz Savinjske doline. (Mrzla sapa) me je priglasila do Vas, gospod urednik, ker mislim, da bode pri Vas še gotovo kak kotic, da si moje utrpel ude malo pogrejem in svoje težave in naše napake nekoliko potožim. Se ve, da imam marsikaj, pa danes potožim Vam

bolj potrebne reči, ki so mi že dolgo na srcu. Znano je, da od nekaj pri nemčurskih Celjanih velja samo tvoj groš, iz tebe se pa norčujejo in te zasmehujejo. Ne jezi se, saj veš, da vsaka reč en čas trpi, tako bo tudi teh nemčurčkov konec, to pa brž, ko se ti spamemetuješ in jih pri miru pustiš — z grošem in telesom. Toraj idi od njih na kolodvor! Ko se vsedeš na vlak, kako prijetno se voziš po krasni Savinjski dolini! Tam misliš, hvala Bogu, zdaj sem zopet na lepih slovenskih tleh, ali h krati te nekaj razburi, da bi kar z vlaka skočil; pripeljal si se na slovensko postajo, pa zagledaš nemški napis: Platovič in nekaj dalje druga postaja Sachsenfeld itd. Ali tu se hočem nekoliko dalje pomuditi: lepi žavec in izvrstni Slovenci, to je za te! Samo nekaj je obžalovanja vredno, da ne morem zamolčati, ker me je preveč v srce zbodlo. Ko se pomičeš od postaje, zagledaš krasno gostilno, ali idi dalje, tu se razprostira pred teboj zopet lepo novo poslopje; to bi bilo za te, ko rad pivo piješ! Ko pa nekoliko bolj ogleduješ to poslopje, kako se začudiš! Glej ga no, s kakimi črkami nemški napis: Bier-Bräuerei in pa to od slovenskega pivarja! Zdaj pa le naprej na dvorišče, tamkaj še le prideš na Prajsovsko; to ti je prava Germanija, da bi kar v zrak skočil, sami nemški napisi! Naj jih omenim nekaj: Malztenne, Schweinstall, Ochsenstall, Pferdestall itd. Ko gledam te blažene nemške napise, zdite se mi dve reči jako smešni: ena unih tablic je narobe pribita; se ve, da ubogi hlapec, nevešč nemškega jezika, jo je narobe pribil. Njemu ne smemo tega pa za zlo vzeti in drugo je še bolj smešno, edino stranišče je v dvojnem jeziku. Pa še nekaj, kar mi je že več krčmarjev toževalo, zakaj njegov stari hlapec, ki niti besede ne razumi nemške, vozi z volom voz z nemškim napisom »Bräuerei Sahsenfeld?« No zdaj pa recite, ali ni to obžalovanja vredno, da gospod pivar tako malo čišla svoj materni jezik? Ako se v tem ne poboljša, bomo ga prišteli k onim Celjanom, katere sem prej omenil, da jim je le za slovenski groš, ne pa za te, tedaj pa smo prisiljeni, da se prestavimo od tacega na videz narodnjaka — slovenski krčmarji.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah. (Občinske volitve) za tukajšnjo občino so se lani, dne 17. dec. vršile, a zaradi nekaterih nepostavnostij so bile takrat ovržene. Dne 21. in 22. marcija letošnjega leta so bile nove volitve, zavoljo popačenja volilnih listov so bile z odlokom c. kr. namestnije v Gradcu, dne 13. septembra 1893 št. 20.040 spet ovržene in predstojnik, g. Alojzij Reisman, je v preiskavi, kakor je bilo to že v »Slov. Gospodarju« št. 33 poročano. O razpisanji novih volitev še ni sluha ne duha; Reisman se vedno še drži predstojnikovega stola, kakor klešč; v občini ni reda, a škode vedno več; kedaj bo tega konec?

Iz Razbora pod Sv. Uršulo. Na praznik vseh svetnikov prinesel mi je kmet lep šopek hruškovega cveta. Za ta visoki kraj gotovo nekaj nenavadnega v tem poznem času. Tudi jagode v solčnih krajih eveltejo. Letina v vseh zadevah je prav dobra; posebno veliko mošta smo dobili, le krme je manj, kakor navadno, pa pomanjkanja, ker je slame veliko, vendar ne bode. Vsi hvalimo Boga.

Iz Ljutomora. (Pojasnilo.) V zadnji številki cenjenega Vašega lista poročal Vam je Vaš dopisnik »Popotnik« v nekem dopisu krivo, prištevši mene k ljutomerskim Nemcem, oziroma nemškutarjem. Ker mi je tako neresnično pisarenje neljubo in lahko, da tudi v gmotno škodo, prosim, naj blagovoli slavno uredništvo ukreniti, da se v bodoči številki Vašega lista popravi. Bil sem vedno iskren, zaveden narodnjak, celi čas mojega tukajšnjega bivanja sem ud ljutomerske čitalnice in po mogočnosti podpiratelj vsacega narodnega pod-

jetja. Da Nemcev iz svojega štacuna ne podim, je vsa-
cemu treznomislemu človeku jasno. Gospod dopisnik
je gotovo sodil le po imenu, ali bil je krivo poučen.

Viljem Schneider.

Iz Vitanja. (Dostavek. Sadjereja.) V šte-
vilki 45. »Slov. Gosp.« od dne 9. novembra 1893 se
bere v članku: Kmečke razmere, da je »pripro-
sta občina Stranice« poslala v Gradec prošnjo,
naj se spremeni kmetom neugodna lovska postava. Ne
vem, ali je res imenovana občina Stranice odposlala
takšno prošnjo. Pač pa smo v številki 35. »Slov. Gosp.«
od dne 31. avgusta 1893 od besede do besede objavili
prošnjo, katero je odposlala c. kr. kmetijski družbi v
Gradcu občina Ljubnica in Stenice pri Vitanji, naj se
spremeni lovska postava. In kmalu za Ljubnico je isto
storila občina Brezen pri Vitanji. V kratkem bodo sle-
dile prošnje drugih tukajšnjih občin. Tu pa še omenim,
da se v dotični prošnji na strani 288 »Slov. Gosp.« v
4. in 5. vrsti od zgoraj naj bere tako-le: »In vendar
nima poljedelec pričakovati postavne odškodnine, ako
polja in drevja postavno ne okovari«. Slovenski rodo-
ljubi! Vsak sadjerejec pričakuje z nekakim strahom pri-
hodnjo zimo. Brezštevilna poljedelska dela so kriva, da
ni brez velike škode mogoče, sadnih drevesec v jeseni
tako zavarovati, da bi jih zajci ne poškodovali. Če Vam
je res mar za blagor našega kmeta, spodbujajte župane,
naj se pridružijo zgoraj imenovani prošnji. Nikar ne
tarnajte in nikar ne mislite, da se bo visoka gospoda
sama spomnila ubogega kmeta; saj vemo, da se dosti-
krat prosi in prosi, pa se še nič ne doseže. Če se pa
celo ganili ne boste, nimate celo nič pričakovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Svitli cesar so se v nedeljo podali v Mo-
nakovo ter se vrnejo še dnes ali jutri na Dunaj. —
Državni zbor je sklican na dan 23. novembra. Na
dnevnem redu ni sicer novega, toda novo ministerstvo
se ta dan predstavi v drž. zboru in knez Windisch-
Grätz naznani brez dvoma načrte vlade za nje pri-
hodnje delovanje. Seja bode na vsak način zanimiva.
— Baron Gautsch ostane v drž. službi in bode najbrž
višji oskrbnik Terezijanišča.

Štajarsko. Ker je grof Wurmbbrand minister za
trgovino, treba bode novega dež. glavarja. — Posveče-
vanje novega škofa bode še le h koncu decembra v
Solnem gradu, v Gradci pa bode potem na praznik Sv.
Treh Kraljev slovesno vsprejemanje. — Nemški konser-
vativci niso nič veseli nove vlade, vendar pa še njih
poslanci niso izstopili iz »kluba konservativcev«; poča-
kati še hočejo, kaj da poreče knez Windisch-Grätz, ko
predstavi ministre v drž. zboru.

Koroško. Čudno je, zakaj uradniki, ki se štejejo
za Nemce, silijo tako na slov. tla; človek bi mislil, da
je Nemeč najrajši med Nemci! Ali ni tako, kajti ravno
nemški uradniki so rajši na slov. delu Koroške. Nič bi
še to ne bilo hudega, ali lepo ni potem od njih, če
hočejo, naj se slov. ljudstvo kar prelevi v nemško njim
na ljubo. V tem oziru imamo mi na Štajarskem, še več
pa Korošci sila slabih skušenj. Tam je sedaj posebno
gorek za nemštvo baron Mac Newin, c. kr. okr. glavar
v Celovcu. Škoda je za sicer poštene kmete, ki se udajo
nemškutariji, zapeljani po njegovih sladkih besedah. —
Slov. čitalnica v Glinjah ima dne 26. novembra svoj
letni občni zbor v gostilni L. Zablachana.

Kranjsko. V Novem mestu se snuje novo kat.

politično društvo in se pričakuje od njega plodonosno
delovanje. Može, ki so na čelu osnovalnega odbora, so
nam znani za delavno in odločne katolike. — Sad ved-
nega hujskanja, katero se v nekaterih slov. listih vdo-
mačuje, je sedaj preiskava zoper več slov. gimnazijcev
v Ljubljani. Če še tudi sedaj ne uvidi gospôda, ki ščuje
zoper škofa in duhovništvo, kam da tako pisarenje pelje,
tedaj je slepa in je nje sovraštvo do cerkve večje, kak-
or rodoljubje, na katero se tako rada sklicuje.

Primorsko. Slov. stariši imajo v Gorici hudo
vojsko z mestnim zastopom, kajti s silo jih hoče le-ta
pripraviti, da pošljejo svoje otroke v laško šolo. Doslej
pa zastoj in če ostane njih večina trdna, mora se
mesto udati ter napraviti za slov. otroke slov. šolo. —
V Trstu je v mestnem zastopu laška, liberalna gospoda
na vrhu in vsled tega raste dolg mesta naglo, ker se
z denarjem dela potrata; izlasti za laške šole izdaja se
preveč denarja.

Hrvaško. Hrvaški listi se ozirajo sem ter tje
tudi na Slovence ter se tako njih bralci lahko podučijo
o naših razmerah. Bilo pa bi dobro, ko bi oni listi le
take reči razglaševali, ki so resnične, ne pa le trditve
ene stranke zoper drugo. — V Karlovcu imajo sedaj
skorej vsak teden v »Zorinem domu« hrv. gledišče in
ne manjka jim nikoli hvaležnih gledalcev.

Ogersko. Ko je dobil minister dr. Wekerle od
svitelega cesarja dovoljenje za to, da predloži načrt po-
stave o »civilnem zakonu«, nastalo je med judi veliko
veselje. Minister pa se je držal klaverno in sodimo, da
ne brez uzroka, zakaj veliko težavo bode še inel s tem
načrtom, predno bode iz njega postava. Razsodni može
pa sploh misliti, da bi taka postava bila velika nesreča
za ogersko državo, tedaj bolje, če je ne bode!

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so bili une dni nekoliko
zboleli, toda so sedaj že zopet ozdraveli in ravno dnes
so vsprejeli 4000 francoskih romarjev.

Italija. Kralj Umberto biva v Monzi in tje je
prišel tudi avstrijski minister za vunanje zadeve, grof
Kalnoky. Ker je prišel tje pa tudi italijanski minister
Brin, misli se, da je važna zadeva, o kateri se vršijo
ondi razprave.

Francija. Odkar so ruski častniki zapustili fran-
coska tla, povprašuje se ljudstvo, čemu je bilo toliko
vriša, dokler so bili v Toulonu in v Parizu. Odgovora
ne zna nihče, kajti o kaki zvezi teh dveh držav sedaj
ni duha ne sluha. — »Katoliška liga« (zveza) se v no-
vem času kaže v lepi luči ter pripravlja zborovanje na
raznih krajih; najbolji govorniki kažejo ljudem nevar-
nosti, v katere tira republiko v prvi vrsti framasan-
stvo in može, ki imajo sedaj vlado v rokah.

Anglija. Vladi je te dni poročal tisti admiral,
ki si je ogledoval francoske vojne ladije: našel je te
neki vse v najboljšem stanu in sodi, da je francoska
država že skorej sedaj tako močno na morju, kakor je
angleška. Zadnja je bila doslej prva v tem oziru in to
čas si hoče še tudi naprej ohraniti; zato bode pa ji
treba sedaj globoko v žep seči, ker bode treba novih
in večjih vojnih ladij.

Nemčija. V to državo so poslali ogerski judje
veliko sena, toda tako, ki ni bilo za rabo. Sedaj pa ga
kupci ne marajo vzeti in judje bodo vsaj tokrat imeli
škodo, ali bodo se že kedaj odškodovali. Za jude nam
ni skrb, škoda pa je za dobro ime naše države. —
Drž. kancelar, grof Caprivi je brž premagal svoje so-
vražnike, kajti utihnili so in nič več ne pišejo zoper
njega. Ali pa jim je ukazal Bismarck tako?

Rusija. Čudna novica se raznaša o ruski vladi;
ona namreč svetuje Nemčiji, naj se razoroži t. j. ve-

čino vojakov naj pošlje domu in za-njo storijo potem tudi druge države tako. Čemú pa ne stori koj Rusija tega prva? Ona bi storila to najlažje, ker nima takih sovražnikov, da prežijo na-njo, kakor jih ima n. pr. nemška država.

Rumunija. Prestolonaslednik princ Ferdinand je obljubil, da bodo njegovi otroci vsi katoliški, toda sedaj se pravi, da je dal prvega otroka krstiti po pravoslavnem obredu. Iz tega bodo še nastale za-nj težave.

Bolgarija. Sobranje, državni zbor, se posvetuje sedaj najbolj o kmetijskih stvaréh in načrt postave o zemljskih knjigah se v kratkem vsprejme. Dolej velja pri kmetijah le »turska pravica« in lahko vemo, da je o pravici potem malo duha.

Srbija. Strune so se med avstrijsko vlado in srbsko napele in najbrž bota morala dva ministra, ki sta v tej stvari zadeta, odstopiti; hodi pa za nekatere reči pri trgovinski pogodbi, katerih ona ministra ne marata pripoznati naši državi.

Turčija. Angleški poslanik v Carjem Gradu se preseli v Rim, h kralju Umbertu. Sultan Abdul-Hamid ga bode težko odpustil, ker je veliko pri njem veljal, posebno ob času ruske vojske.

Grecija. V tej državi so tudi imeli ministersko »krizo« ali premembo. Ali malo ji pomaga novo ministerstvo, če pa ostane stara tema v drž. kasah. Nje pa brž tudi novi ministri ne preženejo, če se jim ne posreči dobiti novega posojila.

Afrika. Dahomejski kralj Behanzin, je poslal v Pariz poslance, naj sklenejo s predsednikom republike mir, toda le-ta jih ne vsprejme, ker nima zaupanja do njih, pa tudi ne do njih kralja. Kralj je namreč že večkrat prosil mirú, ali predno ga je sklenil, našel je še vselej izgovor, češ, da ga ne more skleniti. — V Marokanskem je že večja vojska ter mora španjska vlada še več vojaštva tje poslati, če hoče zatreti ustajo.

Amerika. V Braziliji gre ustaja h koncu, za-njo srečno, zakaj vsi imenitniši častniki so že prestopili v vrsto admirala Mello, ki je na čelu ustaje. — V severnem delu, posebno v »združenih državah«, so zaprli več tovaren za železo in je vsled tega veliko kovačev brez zaslužka. Tovarne imajo preveč blaga, a kupcevi ni za-nj.

Za poduk in kratek čas.

Zaupaj na Boga, ker on svojih ne zapusti!

(Črtica iz vojne leta 1866, poslovenil Fr. Goričan.)

II.

Nesrečni dan 3. julija 1866.

Dne 3. julija bil je res nesrečni dan za Avstrijo, pa tudi za Janeza. Dolžnost se za domovino bojevati spolnil je on v boju pri Kraljevemgradu; tam mu je sovražna topova krogla odtrgala desno nogo. Hitro so ga sicer odnesli z bojišča, vendar pa je zgubil veliko krvi; vsled tega je močno oslabil. Ves žalosten in pobit, ker ga je taka nesreča zadela, premišljuje na svoji bolniški postelji, kako bi se moglo materi pomagati. Ne upa si njej sporočiti strašno nesrečo, dobro vedoč, da s tem bi nji odvzel še zadnjo iskrico upanja in tolažbe. Debele solze tekle so mu po blédem obrazu; ni se jokal zavoljo svoje zgubljene noge, temveč le za toliko nesrečno mater.

Usmiljena sestra videla je solze nesrečnega vojaka. Vpraša ga, zakaj da joče? Polen zaupanja razodene usmiljeni sestri stanje njegove stare, zapuščene matere; da le za-njo toči solze. Sestra pokaže s prstom proti

nebesom. Opominja ga, da nad nami prebiva On, kateri še nikogar ni zapustil, ako je va-nj zaupal. Ta bode se tudi njegove matere usmilil in za-njo skrbel, ako je njegova sveta volja, da se nje sin kot hromec vrne domu, ali pa kot hraber vojak tukaj umrje.

»Oj, ljuba sestra, res je tako. Žal, da sem pozabil na besede, katere sem ljubi materi pri slovesu rekel: Zaupajte na Boga, ker on svojih ne zapusti. On dobrotljive roke svoje ne odtegne ne meni, ne materi. On je mogočen in bogat; on zamore mene hromea in mojo staro mater oskrbeti in preživiti. Va-nj hočem zaupati, naj pride že, kakor hoče. Častita sestra, povejte mi resnico, kako je z menoj. Smem-li upati, da ozdravim ali ne? Pripravljen sem na vse.«

»Ker hočete resnico zvedeti, moram vam povedati, da ima zdravnik malo upanja, da bi ozdraveli, ker ste preveč krvi zgubili.«

»Naj bode v imenu božjem, še tudi ta dar Bogu doprinesem, ako je taka njegova sveta volja«; reče Janez s solzami v očéh. »Hočem se z Bogom spraviti in upam, da pridem po njegovem usmiljenji v sveta nebesa, kjer bom brez prenehanja prosil ljubega Boga za mojo dobro staro mamico, da se nje usmili in za njo skrbi.«

»Prav, storite to, in ljubi Bog bode vaše otroške prošnje uslišal. Vaše zaupanje na-nj bode vam obilno poplačal.«

»Jaz sem ves vdan v božjo voljo. Ako umrjem, tedaj Vas prosim, častita sestra, storite mi to uslugo, da pišete moji materi tolažilno pismo. Potrdite njo s pismom v zaupanju na Boga in sporočite nji, da je le zaupanje na Boga me krepčalo v poslednjih trenutkih mojega življenja. Ljubi Bog bode boljše skrbel za njo, kakor bi meni moje moči dopuščale; hočem in bodem pa v nebesih pri Bogu za njo prosil in molil.«

»Hočem to storiti, pa ne govorite več, ker govorjenje vas še bolj slabi.«

Čez nekoliko ur potem je Janez umrl. Usmiljena sestra tolažila ga je ob smrtni uri. Opravljala je molitve za umirajoče, ter mu podala sv. križ, da ga poljubi. Med molitvijo: »Na te, o Bog, sem zaupal in na vekomaj ne bom osramočen«; izdihnil je Janez svojo hrabro dušo.

Ne dolgo potem prejela je Janezova mati od usmiljene sestre list. S tresočo roko odprla je toliko zaželeno pismo. S tesnim srcem ga je ogledovala in spoznala, da je od tuje roke pisan. Ona bere:

Ljuba mati!

Vaš sin Janez mi je naložil Vam njegov zadnji pozdrav poslati. V nesrečni bitki pri Kraljevemgradu mu je sovražna krogla odtrgala desno nogo in je po veliki zgubi krvi umrl. Prosil me je, naj Vam naznam, da je rad umrl, ker je spoznal, da je taka božja volja. Objubil je, da bode v nebesih za Vas prosil in molil; da Vas ljubi Bog ne bode zapustil. Umril je v zaupanju na Boga. Ljuba mati! ne motite Vašemu sinu v grobu mirnega počitka s tem, da bi Vaše zaupanje v Boga oslabilo; saj pravi pregovor: »Kjer je sila največja, je božja pomoč najbližja«. Živite in umrite v tem zaupanju, kakor je Vaš sin umrl; potem smete za gotovo upati, da bodete s Tistim združeni, na katerega še nikdo ni zastonj stavil svojega zaupanja. Molite za Vašega dobrega sina, kateri je umrl kot hraber vojak in veren kristijan; molite pa tudi za me, Vašo ponižno služabnico sestro

S. Marijo.

Več, kakor desetkrat je mati prenehala brati, da si je obrisala solzne oči. To pismo imelo je za njo prežalostno novico, da je nje sin mrtev. Čeravno je bila ziniraj na tako mogočo žalostno novico pripravljena, a upala je, da bode nji ta velika žalost prihranjena. Ali

moralo je tudi to priti nad-njo. Kakor ob pamet in brez pomoči preživela je nekoliko dnij. Zopet in zopet vzela je pismo usmiljene sestre v roke, da ga bere. S prva se ni veliko zmenila za druge vrstice v pismu, kakor edino le za besede, da je njen sin Janez umrl. Ali ko je zdaj večkrat brala pismo, spoznala je tudi vzvišeni pomen drugih besed; one so jo še bolj vtrdile v zaupanju na Boga in bile so za njeno ranjeno srce, kakor hladilno mazilo. Pogosto in pobožno je molila za sina in se spominjala sinove obljube, da bode pri Bogu za njo prosil in molil.

Smešnica. Sosedov Francelj teče s pismom v levi in z grošom v desnici proti pošti. Ker ga ravno nikdo ne opazuje, vrže brž pismo v škrinjico in steče domov ter ves vesel pripoveduje očetu, da je pismo brez koleka oddal, ker ga tako ni nihče videl.

Razne stvari.

(Odlikovanje.) Svitli cesar je izročil grofu Taaffe svojo veliko podobo, drugim dosedanjim ministrom pa manjšo v bogatem okvirju. Nad podobo je cesarska krona iz zlata, pod njo pa stoji: »V hvaležnem spominu Franc Jožef I.«

(Obiskovanje.) V soboto so bili pri našem mil. knezoškofu novi sekovski škof Dr. Leopold Schuster ter so se iz Mariboru še isto dopoldne odpeljali v Celovec.

(Podpora.) Mil. knez in škof dr. Mihael Napotnik so blagodušno darovali za dijaško kuhinjo v Mariboru 10 gld. Bog plati!

(Dež. zbor.) V torek bode volitev poslanca v dež. zbor v mestni skupini: Celje in tov. Kakor je znano, je kandidat Slov. volilcev dr. Jurij Hrašovec, Namecev in nemškutarjev pa je dr. G. Wokaun, pristav c. kr. okr. sodeije v Celju.

(Nepoštenost.) Kakor sodi »Mbg. Ztg.« v svojem zadnjem listu, ni bilo od nadučitelja nepošteno, da je odprl pismo, ki je bilo na »Slov. Gosp.«, ne pa do njega. Zakaj ne? Čujte, »Mbg. Ztg.« pravi, da na pismu ni bilo napisa. To je izgovor in sicer, kakor vemo, prazen, vendar pa ga vzamemo na znanje, ker nam kaže, da še tudi »Mbg. Ztg.« zna kaj ni — pošteno.

(Imenovanje.) Vlč. g. Franc Janežič, profesor na c. kr. učiteljsku v Mariboru, je dobil naslov ces. svetovalca.

(Dež. zbor) nam vsiljuje, kjer more nemške uradnike in zdravnike v dež. naprave. Tako sta n. pr. ob zdravnika v Brežicah Nemca ter ne znata govoriti s slov. bolniki. Ljustvo jih torej tudi ne mara ter ne prihaja k njima, pa zato tudi ne v lekarno. Prav je tako!

(Obč. volitev.) V ponedeljek so izvolili župana Celjske okolice in kakor se je znalo, izvolili so g. Mateja Glinšek, ki je bil že zadnja tri leta na čelu te imenitne občine. Obč. svetovalci pa so gg.: Karol Šah, Jožef Jezernik, Franc Lipovšek in Martin Mirnik.

(Načrti) V nekem listu se bere, da je dež. odbor v Gradcu pripravljen dati 3500 gold. za vzboljšanje Ptujkega polja, ako bi tudi država v ta namen dala 10.500 gold. Se ve, da ta vsota ne velja za vzboljšanje polja, ampak za načrte, po katerih bi se lotili vzboljševanja.

(Sadjarstvo.) V nedeljo, dne 19. t. m. se v Grižah v gostilni g. Nadprudnika otvori »kmetijsko in bralno društvo«. Pri tej priložnosti bode potovalni učitelj, g. J. Bele, imel podučljivi govor o sadjarstvu in vinorejstvu. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji kmetijstva se prijazno vabijo k vdeležbi. Odbor.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali slavna Posojilnica v Ormožu 15. č. g. Vil. Venedig, župnik v Središču, 5. č. g. Jakob Vidovič, provizor v Št. Rupertu v Slov. gor. 2 in č. g. Matej Štrkel, korvikar v Mariboru, 1 gold.

(Okr. zastop.) Pri volitvi v okr. zastop v Konjiški je bilo iz velikega posestva izvoljenih 9 in tako tudi v trški skupini 12 nemških liberalcev; potem dne 15. novembra pa so bili iz kmečke skupine voljeni gg.: Šepic, dr. Rudolf, Dobnik, Žičkar, Zidanšek, Rušnik, Jurij Potnik, Jurij Gosak, Matija Fiauz, Franc Flis, Pospišil, Jakob Klein in Franc Napotnik. — K tem še prideta 2 velika (nemška) fabrikanta.

(Župan.) Ka or je znano, je novi obč. zastop v Šoštanjih v rokah narodnih mož. »D. W.« se jezi, ali nje jeza je celo onemogla; zato ji tudi ne verjamemo, kar poroča o novem županu. Može, ki so v obč. zastopu pač ne vprašajo nje za zasvet, koga naj izvolijo za župana.

(Tatovi.) Pri nekem trgovci v Mariboru so te dni zaprli slugo, učenca in pomočnika — vse tri zavoljo tatvine pri njih gospodarju.

(Redarstvo.) V mesecu oktobru so redarji v Mariboru zaprli 58 oseb, 351 pa so jih naznanili sodniji, ne da bi jih zaprli.

(Sejem.) V soboto je bilo na trgu v Mariboru že 71 špeharjev. Spehu je bila cena kilo po 48 do 52 kr. Krompirja, zelja in čebulja bilo pa je 135 voz. Zelja je bilo po 100 glav od 90 kr. do 1 fl. 10 kr.

(Nemškutarija.) Uebung den freiwilligen Feuerwehr von E. Mauthdorv nach Radein in Anwesenheit seine Exelenc des Herr Landesminister und seiner Exelenc Feldmarschall Wütenberg anwesend waren Feuerwehr E. Maudorf an ¹⁵/₁₀. Lorenz K—Hup.

Loterijne številke.

Line 11. novembra 1893:	54, 24, 38, 76, 84
Trst	77, 59, 47, 5, 24

Zahvala.

Ganjenim srcem izrekam vsem, ki so od blizo in daleč tako mnogo številno in častno spremili k večnemu počitku velečastitega gospoda

Janeza Strah,

kn. šk. duhovnega svetovalca, župnika pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, prečastiti duhovščini, vodstvu posojilnice pri Sv. Lenartu, ki je tako lepi venci darovalo, učiteljstvu, pevcem, kakor vsem sorodnikom in prijateljem najtoplejo zahvalo.

Sv. Rupert v Slov. goricah, 5. novembra 1893.

Jakob Vidovič, provizor.

Važno za kmetovalce!

Kot pooblaščenec tvrdke **Ig. Heller** na **Dunaji**, prodajam vsakovrstne stroje za kmetovalce po najnižji ceni, dajam stroje na poskušnjo in plačile na obroke. Kdor želi kakšen stroj, naj se pismeno ali ustmeno do mene obrne.

Anton Cilenšek,
1-2 v Gotovljah, pošta Zalec.

Kovačija, na prav dobrem mestu blizu **Ptuja**, ki ima dovolj prostornega poslopja za kolarja ter sedlarja, se takoj po vrednosti prodá. Natančneje se poizvé pri **Weinhardu** v **Dornavi**, pošta Ptuj. 1-3

Prošnja.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, registrovana zadruga, izpolni v kratkem deset letu svojega obstanka. Za računski sklep sestavil bi rad kratko poročilo o začetku in razvitku tega zavoda. Potrebujem za to oni poziv, s katerim so bili nekateri narodnjaki grudna meseca 1883. leta povabljeni na ustanovni shod v „Narodnem domu“ v Ptuj. Ako kateri povabljenec to vabilo še hrani, blagovoli mi ga naj posoditi, ali poslati prepis. Prosim!

Dr. Fr. Jurtela,
odvetnik v Šmariji pri Jelšah.

KARL GABER

„k Tirolcu“

Glavni trg št. 19,

priporoča po najnižji ceni svojo novo sortirano zalogo robe za gosposko obleko, raševino, črni dosking in peruvien, obleko za gospo, batmol, parhente za obleke, robo za hlače, robce, planene robce, omrele, odeje za postelje, koce za konje itd.

Le na glavnem trgu št. 19

„k Tirolcu“.

3-3

Odlični zvedenci

vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu in Parizu kot razsojevalci izloženih preparatov

tinkturo za želodec lekarja G. PICCOLI-ja v Ljubljani

s častno diplomo in zlato svetinjo odlikovali. Te odločujoče odlike so najbolje spričevalo že od nekdanjega znanega dijetetičnega sredstva, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj G. Piccoli v Ljubljani proti povzetju zneska. Zaboje po 12 stekl. za 1 gld. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboje tehta 5 kgr.) Poštnino plača vedno naročnik.

Prodaja se steklenica po 15 kr. v sledečih lekarnah: v Mariboru: Bancalari, Kö-nig; v Ptuj: Behrbalk, Mollitor; v Celji: Kupferschmid. 9-12

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mlne za žito
rezalnice za krmo
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in
poštnino pristo.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru

je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1894.

za na steno.

Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

Oelz-ova kava

priznana najboljši in izdatnejši dostavek h kavi. Dobi se v vseh prodajalnicah za špecerijsko in povzbitno blago.

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitki do 2 gld. 10 kr. 11-15

Sesaljke

solidne izdelave za različne potrebe; pivovarne, fabrike, rude, vodnjake, dalje vodotočne cevi, sesaljke in spravo za kletarstvo, angleške cevi iz kovanege železa, cevi iz konopnine in gumija,

kovinsko blago

vsake vrste, pipe za vsakojake potrebe in razne podobe, vretenice, ventile zaporne, pozračne ventile vsake vrste, poprijemače železne za razne cevi, spravo za kopališča, izlijavnik, kotlje za narejanje plina, varovalno orodje, posode za kolomaz, holländerje,

pipe za narejanje pen na pivu
naposled

blago iz lite kovnine in mednine
po obrazcih

priporoča po najnižji ceni in s porošt-
vom za dobro robo

ALBERT SAMASSA

c. kr. dvorni zvonar in fabrikant
strojev in gasilnega orodja v

Ljubljani.

Podrobne cenilnice dopošilja brez-
plačno in franko. 8

Cerkveno nebo,

v dobrem stanju, se po ceni proda. Več pové
Cerkveno predstojništvo pri Vurbergu. 2-2

V najem se dobita pri Sv.
Petru tik velike ce-
ste in blizo cerkve dve lepi hiši, klet in
prostor za drva itd. Za kakega rokodelca,
kakor tudi za gospode umirovljence prav
zdravi in pripravi kraj. Na tanko se poizve
pri Jožefu Lorberju pri Sv. Petri pri Ma-
riboru. 2-3

Priden fant

se sprejme v mizarki poduk pri Jožefu Gsel-
man, mizarju v Hočah. 2-2

Služba orglarja in mežnarja

pri Sv. Marjeti na Planini (Montpreis) se
zamore že dne 1. decembra nastopiti. Pro-
silci naj se obrnejo do tamošnjega cerkve-
nega predstojništva. 3-3

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva Konrada Wölflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28

priporoča bogato asortirano zalogo
žleбенega in narezanega pohištva za
spalnice, postrežnih miz, miz za sa-
lone, pisarnih in napravnih miz,
kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, diva-
nov, balzakov, otoman, sof, kanape-
jev, naslanjačev, posteljnih vložkov
in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih
zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlače-
nim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani ce-
niki brezplačno in franko. 18-20

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne
in šolske reči, izvrsten konceptni in pisalni
papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, vil-
nati papir v 65 barvah, najboljše karte.
Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole
in občinske urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprej Edvard Ferlinc,

gosposke ulice št. 3 v Mariboru.

Knjigovinarska dela se točno in takoj po
ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da
na tanjko pazite na mojo tvrdo. 39